

UZASADNIENIE

(...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w pozwie z dnia 14 stycznia 2016 r. skierowanym przeciwko M. S. wniosła o zasądzenie na jej rzecz kwoty 185.750,97 zł wraz z dalszymi odsetkami od dnia 11 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, naliczanymi według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w (...) SA właściwej dla kredytów postawionych w stan natychmiastowej wymagalności liczonej w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP – aktualnie 10% w stosunku rocznym od kwoty 168.379,90 zł. Nadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

(pozew – k. 2-2v.)

W odpowiedzi na pozew z dnia 16 maja 2016 r. pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości, kwestionując powództwo co do wysokości.

Ponadto, ustanowiony dla pozwanej pełnomocnik z urzędu, w piśmie z dnia 16 maja 2016 roku wniósł o oddalenie powództwa i przyznanie kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Zakwestionował powództwo w całości, podnosząc iż strona powodowa nie wykazała ani zasadności, ani wysokości dochodzonego roszczenia. Według wiedzy pozwanej pożyczkobiorca przystąpił do spłaty pożyczki. Wyciąg z ksiąg banku zaś jest jedynie dokumentem prywatnym i nie stanowi dowodu na istnienie wierzytelności.

(odpowiedź na pozew k-69, pismo k. 83-84)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 maja 2011 r. pomiędzy (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W., a T. S. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Usługi (...), została zawarta umowa pożyczki nr (...).

Strony ustaliły, iż kwota pożyczki wyniesie 220.000 zł (§1 umowy) i będzie oprocentowana w stosunku rocznym, według zmiennej stopy procentowej (§ 4 umowy). Pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty kapitału i odsetek pożyczki w ratach równych, płatnych w terminie 1 dnia każdego miesiąca kalendarzowego (§ 8 ust. 1).

Zgodnie z § 17 ust. 1 umowy w przypadku opóźnienia w spłacie pożyczki lub jej części (...) SA pobierze odsetki od niespłaconej kwoty za okres od dnia następującego po dniu, w którym powinna nastąpić spłata do dnia dokonania spłaty, według zmiennej stopy procentowej przewidzianej dla pożyczek przeterminowanych i pożyczek postawionych, po upływie terminu wypowiedzenia, w stan natychmiastowej wymagalności, na cele gospodarcze i mieszkaniowe, określonej w uchwale Zarządu (...) SA obowiązującej w okresach, za które oprocentowanie jest naliczane i podawanej do wiadomości Klientom w (...) SA udostępnionym w lokalach oddziałów, niezależnie od innych form powiadomienia. Stopa oprocentowania należności przeterminowanych może ulegać zmianie w okresie obowiązywania umowy w zależności od sytuacji gospodarczej i zmian na rynku pieniężnym, a zwłaszcza od zmian stopy rezerw obowiązkowych banków oraz zmian stóp procentowych NBP, ustalonych przez Radę Polityki Pieniężnej. Przedmiotowa stopa procentowa w dniu zawarcia umowy wynosiła 23% w stosunku rocznym.

Spłata pożyczki została zabezpieczona m.in. poprzez poręczenie ogólne M. S. (§ 20 ust. 1 pkt 4 umowy).

(umowa, k. 5-12)

W dniu 13 maja 2011 r. M. S. złożyła oświadczenie o udzieleniu solidarnego poręczenia za zobowiązania T. S. wobec powoda z tytułu pożyczki hipotecznej dla małych i średnich przedsiębiorstw udzielonej na podstawie umowy nr (...) z dnia 13 maja 2011 r. w kwocie 220.000 zł, na wypadek, gdyby dłużnik nie wykonał tych zobowiązań (ust. 1 oświadczenia).

Poręczenie obejmowało zobowiązania z wymienionego w pkt 1 tytułu istniejące w chwili udzielenia poręczenia oraz mogące powstać w przyszłości, w szczególności odsetki oraz poniesione przez (...) S.A. koszty postępowań sądowych i egzekucyjnych (ust. 2 oświadczenia).

Pozwana zobowiązała się, że zobowiązania z tytułu poręczenia wykona niezwłocznie po zawiadomieniu jej przez powoda o opóźnieniu w spłacie całości lub części wierzytelności wynikającej z ww. tytułu, przez zapłatę kwoty zadłużenia w sposób i w terminach podanych przez (...) S.A. w W. (ust. 3 oświadczenia).

(oświadczenie o udzieleniu poręczenia, k. 13)

Z uwagi na brak spłaty pożyczki przez T. S., powód wypowiedział mu warunki spłaty umowy z dnia 13 maja 2011 r.

Pismem z dnia 2 listopada 2015 r. powód wezwał T. S., jak również M. S. do zapłaty kwoty 182.489,77 zł z tytułu niespłaconego kapitału, odsetek zaległych i opłat, w związku z niespłaceniem ww. umowy pożyczki w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

Wezwania do zapłaty zostały doręczone przez pozwaną i pożyczkobiorcy w drodze podwójnej awizacji.

(wezwanie do zapłaty, k. 16; koperty, k. 14-15)

Postanowieniem z dnia 18 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, Sąd Gospodarczy XIV Wydział Gospodarczy dla spraw Upadłościowych i Naprawczych ogłosił upadłość przedsiębiorcy T. S. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Usługi (...) w R., obejmującą likwidację majątku dłużnika.

(okoliczności bezsporne, postanowienie, k. 73)

W dniu 11 stycznia 2016 r. (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wystawiła wyciąg z ksiąg bankowych nr (...).

W treści wyciągu wskazano, że (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na podstawie ksiąg stwierdza, że na dzień 11 stycznia 2016 r. figuruje w nich wymagalne zadłużenie wobec M. S. odpowiedzialnej z tytułu poręczenia umowy pożyczki hipotecznej dla małych i średnich przedsiębiorstw nr (...) z dnia 13 maja 2011 r. Nadto wskazano, że na wymagalne zadłużenie składa się: - należność główna w wysokości: 168.379,90 zł; - odsetki naliczone do dnia 10 stycznia 2016 r. włącznie w wysokości: 17.209,07 zł naliczone według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w (...) SA właściwej dla kredytów postawionych w stan natychmiastowej wymagalności liczonej w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP - aktualnie 10,00 % w stosunku rocznym; - prowizje i opłaty bankowe w wysokości: 162,00 zł.

Wyciąg został podpisany przez dwóch pracowników banku, którzy byli do tego uprawnieni na podstawie pełnomocnictw.

(wyciąg z ksiąg rachunkowych, k. 20; pełnomocnictwa, k. 18-19; odpis KRS, k. 21-45)

Zadłużenie M. S. wobec powoda wynosiło na dzień 11 stycznia 2016 r. łącznie kwotę 185.750,97 zł.

(wyciąg z ksiąg rachunkowych, k. 20; pełnomocnictwa, k. 18-19; odpis KRS, k. 21-45)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w aktach sprawy dokumenty nie budzące wątpliwości co do ich wiarygodności.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie w całości.

Materialną podstawą roszczenia objętego żądaniem pozwu stanowiło oświadczenie o udzieleniu poręczenia z dnia 13 maja 2011 r.

Zgodnie z art. 876 § 1 k.c. przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał. W myśl art. 876 § 2 k.c. oświadczenie poręczyciela powinno być pod rygorem nieważności złożone na piśmie.

W przedmiotowej sprawie strona pozwana kwestionowała powództwo jedynie co do wysokości, wskazując że jedynym dowodem służącym wykazaniu prawidłowości stanowiska powoda jest dokument prywatny w postaci wyciągu z ksiąg bankowych i nie dowodzi on zakresu odpowiedzialności pozwanej.

Na wstępie należy podnieść, że wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 marca 2011r., w sprawie P 7/09 (OTK-A 2011/2/12), przepis art. 95 ust 1. ustawy prawo bankowe (tj. z dnia 13 stycznia 2015 r. Dz.U. z 2015 r. poz. 128) został uznany za niekonstytucyjny w zakresie, w jakim nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych banku w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, co znalazło następnie wyraz w nowelizacji tego przepisu poprzez dodanie do art. 95 ust. 1a o treści: „moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym” ustawą z dnia 19 kwietnia 2013r. o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 613), która weszła w życie w dniu 20 lipca 2013r.

Podkreślenia wymaga, że nawet abstrahując od oceny możliwości potraktowania dokumentu przedłożonego przez powoda (wyciągu) jako dokumentu urzędowego, to nie ulega wątpliwości, że powołany dokument spełnia wymogi co najmniej dokumentu prywatnego. Strona pozwana sama podnosiła nawet wprost, że jest to dokument prywatny. Powyższe nie może budzić wątpliwości, zawiera on bowiem oznaczenie graficzne banku, treść określonego oświadczenia wiedzy, wynikającej z ksiąg bankowych, i jest podpisany przez wyraźnie określone dwie osoby fizyczne – pracowników powodowego Banku, którzy nadto zostali prawidłowo - do dokonania tej czynności - umocowani (powód załączył odpowiednie pełnomocnictwa). Przedmiotowy dokument prywatny potwierdzał sporne zadłużenia. Do pozwu została także zawarta umowa pożyczki hipotecznej i umowa poręczenia.

Z kolei strona pozwana nie zdołała skutecznie zakwestionować przedłożonych dokumentów, nie podważyła ani wiarygodności, ani jego rzetelności. Nie wykazała bowiem, że pożyczkobiorca (T. S.) faktycznie spłacił zaciągnięty kredyt w całości bądź w części, zarówno w odniesieniu do kapitału, jak i do odsetek, względnie że ustalone przez Bank zadłużenie jest niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy. Pozwana nie podjęła w tym zakresie w istocie żadnej inicjatywy dowodowej poza własnymi twierdzeniami negującymi obowiązek spłaty rzeczzonego zadłużenia, co wobec treści powołanego wyciągu z ksiąg bankowych nie mogło odnieść zamierzonego przez pozwaną skutku.

W ocenie Sądu powódka sformułowała jedynie gołosłowne zarzuty wobec wyciągu z ksiąg bankowych z 11 stycznia 2016 r. Podkreślenia bowiem wymaga, że procesem cywilnym rządzi zasada kontradiktoryjności oraz zasada rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c. w zw. z art. 230 k.p.c. i 217 k.p.c.), w myśl której to na stronie, która z określonych okoliczności wywodzi skutki prawne, spoczywa ciężar ich dowodu. Tymczasem pozwana próbując podważyć powołane przez powodowy Bank dowody (wyciąg ksiąg bankowych) nie zdołała w tym zakresie zaoferować żadnych konkretnych środków dowodowych, w tym choćby potwierdzeń dokonanych spłat, czy dowodu z opinii odpowiedniego biegłego na okoliczność kontroli rachunków powodowego Banku w odniesieniu do pożyczkobiorcy oraz weryfikacji poprawności wyczenia przez Bank dochodzonego zadłużenia (podobne stanowisko zaprezentował SA w Ł. w wyroku z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie o sygn. akt I Aca 290/13).

W tym miejscu wskazać również należy, że strona powodowa nie przedstawiła wyłącznie wyciągu z ksiąg bankowych i nie stanowił on jedyne dowodu w sprawie. W toku postępowania przedłożone zostały dokumenty w postaci umowy pożyczki, oświadczenia o udzieleniu poręczenia przez pozwaną, wezwania do zapłaty. Dokumenty te dowodzą solidarnej (ust 1 oświadczenia o poręczeniu, jak również art. 881 k.c.) odpowiedzialności zarówno samego

pożyczkobiorcy – T. S. – jak i samej pozwanej, która złożyła oświadczenie o poręczeniu. Podkreślenia wymaga, że żądana przez powoda kwota jest również niższa od kwoty pożyczki, co pośrednio potwierdza, że powód dokonał zaliczeń ewentualnych spłat kredytu przez pożyczkobiorcę. Nadto nie ma też wątpliwości w przedmiotowej sprawie, co do świadomości pozwanej o istnieniu zobowiązania. Odpowiedzialność pozwanej wynika bezpośrednio z tytułu umowy poręczenia z dnia 13 maja 2011 r. (oświadczenia).

Mając na względzie brzmienie art. 881 k.c. oraz treść ust. 1 oświadczenia o udzieleniu poręczenia, nie może ulegać wątpliwości, że pozwana odpowiada solidarnie z pożyczkobiorcą za zobowiązanie kredytowe zaciągnięte na podstawie umowy pożyczki z dnia 13 maja 2011 r.

Wskazać należy, że solidarna odpowiedzialność poręczyciela nie ma charakteru subsydiarnego względem odpowiedzialności samego dłużnika. Przepisy prawa, ani treść samej umowy poręczenia, nie uzależniają możliwości domagania się spłaty zobowiązania względem poręczyciela, od uprzedniego przeprowadzenia bezskutecznego postępowania egzekucyjnego wobec dłużnika głównego.

Z tych wszystkich względów powództwo Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 185.750,97 zł, uwzględniając powództwo w całości.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., a z uwagi na to, że odsetki były w umowie pożyczki określone, Sąd zasądził je w żądanej przez powoda wysokości tj. w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, nie więcej niż wysokość odsetek maksymalnych, od kwoty jaką żądał powód w pozwie i za okres przez niego żądany.

Z uwagi na to, że żądanie powoda zostało uwzględnione w całości, sąd o kosztach procesu rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu Sąd orzekł w oparciu o § 8 ust. 6 w zw. z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1805) uwzględniając stawkę należnego podatku od towarów i usług w wysokości 23%. Wobec powyższego Sąd przyznał radcy prawnemu K. K. wynagrodzenie w kwocie 8.856 i nakazał wypłacić tę kwotę ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi

z/ odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanej.